

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Helyben : félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
 Vidéken : félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő : **Dr. Varga Lajos.**
 Felelős szerkesztő : **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal :
 Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Szomoruan gyalogoltak az alföldi bakák a szokatlan hegyi utakon. Az idő már estére fordult. A százados lovon követte a fiukat, akik lehorgasztott fővel, szomoruan bandukoltak.

Német származásu ember volt a kapitány, de itt telepedett meg, magyar nőt vett feleségül, áthelyeztette magát a honvédséghez, a gyermekei pedig már magyarok lesznek.

— Mért lenni olyan szomorú fiúk? Honvéd legyen vig! Daloljatok.

De a jó kurucivadékok hallgattak. Nem fogtak a nótázásba.

Kis idő múlva megint megszólal a százados és odainti az őrmestert.

— Mért nem dalolni a fiúk, őrmester? — Nincs kedvök.

— Katonának mindig lenni kedve. Mért lépni arra mindenik?

— Azt olvasták az újságból, hogy a nagygyakorlat után nem lesz leszerelés, hanem bentartják őket.

— Mondja meg, hogy én kérem fiuk, dalolni nekem szép nóta ami ők legjobb szeretni.

Az őrmester visszament a századhoz, amely ekkor a hegy gerincére ért. Lent a völgyben az ellenség fehér sapkás csapatai tüntek föl. Ez volt az a hadállás, amelyet a századnak kellett foglalnia. A százados megállította csapatát és „piheny“-t vezényelt.

— De most már dalolni fiuk. Tovább nem menni ma, ott az ellenség.

Sugták-bugták darabig a katonák, majd rákezdtek a nótát:

Kossuth Lajos azt izente,
 Elfogyott a regementje . . .

Az öreg százados, aki a közös hadseregben szolgált, elképedt. Mi lesz vele, ha valaki meghalja? és feljeleni? Sohasem lesz őrnagy, soha!

Hirtelen megsarkantyuzta a lovát és elvágtatott, hogy ne hallja azt a vérforraló, rebellis nótát. Vagyis inkább, hogy szükség esetén, ha beszuperált, letagadhassa, hogy nem hallotta.

De a nóta, akármilyen sebessen vágta-tott is a szürke, szilaj szélvészént követte és mint a villámlás után a halkau készülődő, de folyton erősödő menydörgés — úgy dörögött, csattogott, menydörgött a fülébe:

Ha még egyszer azt izeni,
 Mindnyájunknak el kell menni . . .
 Éljen a haza! . . .

Hej, ha a magyar bakák amugy istenigazában fogják még egyszer dalolni a Kossuth-nótát, hogy fognak futni akkor azok a nyulszívű tisztek. Bécsig meg sem állanak!

És arra, amit Kassán elkövetett két közös tisztt, hogy véresre vertek egy tiszt munkában megöszült, érdemes szerkesztőt, halálosan megsebesítettek egy ártatlan nyomdász-embert, bizonyára azt mondják odafönn: *Smarn, — magyar kutyák?*

Nem tudni, a szív vagy az ész kalapál e dühösebben arra a felháborító vérengzésre, ami Kassán történt. Hát miért voltak oly bestiálisak azok a tisztek? Mert az a szerkesztő merészkedett valami ártatlan magyarul való vezénylést szellőztetni lapjában, — minden kommentár nélkül.

Nos, tisztelt darabont urak, hát csoda e ha a magyar gyűlöli az osztrák tiszteket? Gyűlöli vég nélkül?

Nem csoda. A mi keservesen befizetett adófilléreinkből élnek, a mi nyakunkon élőködnök, hadgyakorlatok alkalmával vetéseinket teszik tönkre, s végezetül, mert jól esik nekik, minduntalan kardlapjukkal tüntetnek és rendeznek vérengzéseket, közönséges, minősített emberöléseket.

A hadtestparancsnok szigorú vizsgálatot és megtorlást ígér. Kíváncsiak vagyunk, — nagyon kíváncsiak. Eltorzul az ábrázatunk, — ökölbe szorul a kezünk a dühös — kíváncsiságtól.

Ambátor sejtjük a büntetés nemét. A két hadnagy „urat“ szigorú példás büntetés gyanánt áthelyezik — más ezredhez.

Göröngyök.

Pöstyén, 1905. aug. 21.

(V.) Tanui leszünk nemsokára egy fontos történelmi pillanatnak, mely valójában a legmegfelelőbb betetőzése az általános képviselő választáskor megnyilatkozott nemzeti akaratnak.

Halljuk a halálmadarak visongását, orrunkat befogjuk, hulla szagot érzünk. Temetés lesz. Temetjük a „szabadelvű“ pártot. És ha csakugyan temetjük: ne öltünk gyászruhát. Szemünkben ne a bánat, hanem a nemzeti örömmek gyönyörű trikolorjait lengesse az augusztusi szellő. Temessünk a feltámadásnak nem reménységével, hanem a feltámadásnak tudatával. Mert ezt a temetést nem szabad követnie feltámadásnak, mert ez a temetés maga a feltámadás. A súlyos sirkőnek elmozdítása arról a

sirgödőről, melyben évtizedeken át szinte élettelenül, de a feltámadásnak élesztő reménységével feküdt megfeszített Krisztusként a nemzeti emsze. Fektessük bele most ebbe a sirgödörbe a szabadelvű pártot, fogjunk egy-egy göröngyöt kezünkbe, vessük reá a nagy halottnak holt tetemére; ezt az egy göröngyöt megérdemli. Aztán pedig tapodjunk el a sirhalmot, tegyük egyenlővé a földdel, hogy nyoma se maradjon az élők között, hiszen az általa támasztott ragály sokáig fertőzi még közéletünknek levegőjét . . .

Mert hogy ennek a ma még vonagló halottnak egész élete csak fertőző ragálynak volt a terjesztője: az ma már kétségtelen.

Az elszörnyedésnek és átoknak vészjósló hangjai fogadták már megszületésének percében, a nemzeti léleknek irtózatos felháborodása az árulás okozta csalódás érzetének nyomában. Egy nagy eselszövő munkájának volt ez a párt mérges gyümölcse, a ki kiszámított raffinériával egyengesse saját hatalmi érvényesülésének útjait. Az elnyomatás korszakában maga részére hódította a protestantizmust, a nemzeti ellenállásnak, a nemzeti jogok és lelkiismereti szabadságnak történelmi védbástyázatát, azután élére állt az elnyomatás által leginkább súlytott, vagyónából kiforgatott elégedetlen középosztálynak, és midőn már táborába gyűjtve láthatta a nemzetnek erejét: akkor kanyarodott át vele a labanc táborába, megvetvén alapját egy korszakos uralomnak, melyre előtte sem utána még kevésbé volt példa a nemzeti történelmében.

Igen, a következetes kitartással ritka, szinte makacsságig menő hirdett elveknek elárulása, és rut megalkuvás voltak az alapja, a félre vezető és csalódott protestantizmus és a társadalmi középosztály pedig támaszai voltak ennek a harminc éves uralomnak. De unió uralomnak!

Uralomnak, a mely az ezeréves alkotmányt, a nemzeti jogoknak, a nemzeti nagyságnak és erőnek ezt a kiapadhatatlan és forrását nem a nemzet erejének gyarapítására, hanem annak leigázására használta fel.

A hol sarkantyuzni kellett volna, ott zabolázott. A hol a nemzeti önálló-

Széchenyi-utca 42. — Telefon 323.

Gőzmosoda

Megbízásait gyorsan és kiváló szépen teljesíti.

ságnak, az állami függetlenségnek akár a király és az én hadseregem-mel akár a külfölddel szemben, és a nemzet jogainak érvényét szerezni kellett volna: ott megalkudott. Az alku nyereségét saját uralmának maga a nagy cselszövő rakta zsebre, a nemzet pedig nyelte az éh kortyot az áldomás ivásnál.

A nemzeti suverainitás elhalványodott és midőn a köztudatban ment át az a látszat, hogy a kortes szolgálatok harmad és negyediziglen jutalmaztatnak, a nemzet hű gyermekei előtt pedig a haladás útja ezer iziglen el van zárva: meglazultak a szilárd erkölcsök. A hazafiúi és hivatali kötelességérzetet kiszorította a kortes szolgálatok jutalmának hajhászása. Az ész, a tanultság, a jellem az egész vonalon háttérbe szorult a hatalmi érdek szolgálata előtt, az őszinte szó a torkon akadt, a férfias önállóságnak útját elzárta a legfertelmesebb protekció.

Lefelé így érvényesült ez az uralom. Felfelé pedig a nemzet igazainak szünet nélküli elárulásával. Mert ha a kellő időben és a megfelelő helyen a nemzet jogainak érvény nem szerezte: ugyanakkor és ugyanott nyomban bekövetkezik azoknak elásusítása. Egyetlen egy esetet sem mutathat fel az az uralom, amikor a nemzet jogai a legfelsőbb helyről, vagy annak árnyékából eredő tulkapásokkal szemben érvényesülhettek volna. Ellenkezőleg. Nemzetpolitikailag pedig valóságos áldozatbirkává aljasodtunk le. A 15 éven át egy személyhez, a nagy cselszövőhöz kötött állandóság a kormányzatban nem volt képes még csak az alapját sem lerakni az állami és gazdasági politikai fejlődésnek, még csak a magvait sem vetette el az önálló, a szabad, a hatalmas és gazdag Magyarország fölvirágzásának. Mindezekre sem ideje, sem tehetsége, de még csak akarata sem

volt, mert ez a kormányzati rendszer egész 30 éves pályafutása alatt minden erejét, idejét saját uralmának megerősítésére, fentartására és a dicső csemete utódok részére biztosítására használta fel. Ennek a célnak szolgálatában merült ki minden akarata és minden ereje.

Szeny, büz, romlás az egész vonalon és tisztító tűz helyett rothasztó eltussolás.

Hivatása volt egy nemzetnek kormányzása az erkölcsi és anyagi haladásnak és boldogulásnak útjain, a 67-ben körülmetélt állami függetlenségnek teljessége és a gazdasági jólét felé. A teljes állami függetlenség visszaszerzésére való törekvés tehát a gyógyítás helyett türte, hogy az időnek mulása csak vastagabb kéreggel és még kövérebb iszapréteggel vonta be a 67-es alkotást, törvényekben biztosított teljes állami függetlenségünknek ezt a gyenyedő sebét.

Az anyagi boldogulhatást pedig akképen munkálta, hogy a magyar föld-birtok ma már csak névleges tulajdona gazdájának, igazi tulajdonosai a hitelezőknek légiái. Mezőgazdasági terményeinknek útja a világ verseny elől elzárva Ausztria kényére lettünk kiszolgáltatva, tüke hiányában mezőgazdasági iparunk még csak nem is keletkezhetett, egykor virágozott, kézmű iparunkat tönkre tette az a bécsi rongy, melyért ezer millió jó magyar korona gördül az osztrák zsebekbe, a hitelt és kamatlábat, és ezzel az egész kereskedelmet kiszolgáltatta halálos ellenségünknek Ausztriának. És ebben az irányban annyira megcsökönysödött, megsontosodott közhitet, sőt köztudatot teremtett ez a kormányzati rendszer, hogy a gazdasági önállóságra, tehát a gyilkos levegőjű sötét pincéből a szabadba, a világosságra való törekvést sötétbe ug-

rásnak nevezte el, melytől a kishitűvé sorvasztott nemzetet csakugyan sikerült is évtizedeken át visszatartania.

Megemlítsem-e még azt a szívet facsaró látványt, azt a mélyen elszomorító tényt, a kivándorlást, a falvaknak elnéptelenedését, az itthon maradottaknak a szuronyhegyéig menő elégedetlenségét, a diplomás szociálistáknak elharapózását?

Sötét, de az igazságot ábrázoló képek ezek!

Nemzeti kormány helyett egy tehetetlen és telhetetlen pártkormány, nemzeti alkotmányos uralom helyett egy sorvasztó párturalom, a nemzet céljai és érdekei helyett a saját, a párt, a belső és külső csatlósoknak, a közeli és távoli sógornak, komának, kortesnek, léhűtő dologtalanoknak érdekei, céljai voltak a szentek és az egyedül irányadók.

És maga magát ez a kormányzati rendszer *szabadelvű*-nek, az ellenzéket felforgatónak, forradalmárnak, detronizáló bandájának nevezte. Ez valóban úgy hangzott, mint a mikor tolvajok a sikkasztók a csalók és csalárd bukkottak nevezik magukat tisztességes embereknek, a tisztességet és becsületet pedig sárral és piszokkal dobálják!

Hát volt ennek a nyomorult kormányzati rendszernek csak egyetlen ténye is olyan, mely a szabadelvűség jellegével dicsekedhetnék? Hát mióta lett a *Szabadelvűségnek* folyománya az állami és gazdasági önállóságra jutásnak a teljes lelkiismereti és vallási szabadságnak megakadályozása? Mikor nyert jogot a szabadelvűség arra, hogy az államnak hivatalos nyelvét az állam intézményeiből kiragadják? És micsoda szabadelvű kormányzat az, mely az ellenzék által megérlelt eszméket kaján mosollyal orcáján kisajátítva, sajátja gyanánt kikölti?

Tetszetős külső alatt a legzüllöttebb

Az idegesek Párisban.

Párisnak tipikus betegsége az idegeség. Jean Bonnefont rendőr orvos most érdekes dolgokat mondott el egy újságírónak a tapasztalataiból.

— Min'egy tíz év óta figyelem meg a hiszterikusokat és olykor magam is megdöbbenek, hogy mire ingerli a szegényeket ez a kórság.

Egy alkalommal egy fiatal, csinos asszony, előkelő izléssel öltözött jött a rendőrségre. Az arcvonásai egészen föl voltak dülva és a szeméi tele könnyekkel.

— Rettenetes, rettenetes! — panaszozza, a kezeit tördelve. — El sem tudom mondani, mi történt velem, olyan gyalázatos, kegyetlen a dolog.

A rendőrtiszt szánakozva és udvariasan csillapította a hölgyet.

— Ne izgassa magát, asszonyom, hanem mondja el szépen sorjában, hogy mi a panaszja; mi aztán segítségére leszünk.

— Nyugodt leszek . . . jegyezze föl, kérem a bemondásaimat, mert képtelen volnék azt ismételni még egyszer . . . Ma reggel Lyonból Párisba jöttem. A vonaton egyedül ültem a fülkében egy ideig, de aztán beszállt egy ur és velem szemben foglalt helyet. Én természetesen nem is néztem az utitársamra, de annál tolatódobban fixirozott ő. Mindenáron beszédbe akart velem bocsátkozni, én azonban nem válaszoltam neki.

Egyszerre utitársam megfordult és a nélkül, hogy láttam volna, mit mivel, valamit babrálni kezdett. Rögtön erős illatot éreztem terjedni, mely egy pillanat alatt betöl-

tötte a fülkét. Nem értettem a dolgot, de köhécselni kezdtem, hogy ily módon adjam tudtára, hogy nekem kellemetlen az. Utitársam most megfordult . . . én elfordítottam a tekintetemet . . . a következő pillanatban reám vetette magát és mielőtt én kiálthattam volna, az arcomra szorította a zsebkendőt, amelyet illatszerével tele itatott. Pillanat alatt átértettem a gázságot, megismerem a chloroformot . . . de már későn volt; elájultam, illetve elaludtam és itt ébredtem fel Párisban . . . Ekkor tudtam meg, hogy a bandita elrabolta pénzemet, de ékszeremet meghagyta.

— Csodálatos.

A rendőrtiszt megindította a vizsgálatot és ekkor kitért, hogy a hölgy — nem is Lyonból jött, annál kevésbé követték el a meényletet ellene. Hiszterikus képzelmének a meséje volt az egész.

Ehhez hasonló dolgok igen gyakoriak, de még ennél különösebbek is vannak. A képzelet intenzív hatása alatt a beteg valóban hiszi is azt a mesét, amely tulajdonképpen nem is igaz.

Pár évvel ezelőtt a párisi rendőrségnek több heti munkát adott egy Larotte nevű gazdag özvegy urnő. Még eléggé fiatal volt arra, hogy a meséjét elhihessék. Egy napon azzal állított be a detektív főnökhöz, hogy védelmét kérje egy ur ellen, aki őt állandóan üldözi a szerelmével.

— Ha reggel kitekintek az ablakomon — mondta a hölgy — már ott áll az utca tulsó felén és vár. Órák mulva is ott áll vagy el-elűnik rövid időre, hogy aztán ismét megjelenjen. Ha kimegyek az utcára, bizonyos távolságban a nyo-

momba szegődik és el nem hagy többé. De még az éjszakáit sem sajnálja, mert több izba — kíváncsiságból — kitekintetem éjfélkor az ablakomon . . . és akkor ott látom! Kérem, uram, mentse meg ettől az embertől; félek — nem tudom miért — de félek tőle. Valami elemelkedésen sejtés azt sugja nekem, hogy ez az ember végzetes lesz reám nézve. Talán meg is öl . . . én nem tudom, csak mentse meg! Könyörgöm önnek!

Nem ritkaság az ilyesmi a valóságban; a rendőrfőnök tehát elhitte:

— Megszólította asszonyomat már az az ur?

— Nem, soha! Ez éppen a különös. Ha megszólított volna, akkor érteném. De így titokzatos az egész, hogy nem tartom indokolatlannak az aggodalmamat.

— Irja le, asszonyom, a külsejét annak az embernek.

— Külsejét? . . . Istenem, magam sem tudom pontosan megmondani. Hanem azt hiszem én . . . igen: fekete. És bajusza is van. Közép magas. Igen jól öltözött . . . Kérem, találják meg; én minden áldozatra készen vagyok. Kétszeresét adom a költségnek! . . .

— Nagyon szívesen állunk madame rendelkezésére. Egy emberemet még ma elküldöm önhez.

A detektív azonban — három napi megfigyelés után — azt jelentette főnökének, hogy színét sem látta annak az embernek.

— Ugy látszik neszét vette és ellillant. Pár napig minden rendben volt, akkor aztán ismét jött hír az özvegytől.

erkölcsök! És ez a párt kormányozta Magyarországot három évtizeden keresztül! De valahára betelt az ő méregpohara is. Nagy elégtétel az a nemzetnek, hogy az apa által épített bűntanyát a fiu még hozzá ép akkor és az által rombolta széjjel, amikor és a mi által azt még szilárdabbá tenni és az egész nemzetet bele terelni akarta. Vulkanikus erőfeszítés kellett hozzá, hogy ez az idők folyamán megvastagodott kéreg megrepedezzen, hogy a nemzet letépje nyakából a mázsás követ, mely őt haladásában gátolta, mely sarkantyú helyett a zablá szerepét játszotta. A Tisza Kálmán alkotta szabadelvű pártot Tisza István végezte ki, a nemzet 1905. jan. 26-án ráborította a megvetésének és utálatának szemfedőjét.

Most még vonaglik a rothadó tetem. Talaja elveszett, táplálkozni nem tud, csak levegő és levegő után kapkod.

Ez a kapkodás az enyészetnek haláltusája, melyből feltámadás nem lesz, ne is legyen többé soha!

A II. kerületi választás. A Nyiri Sándor lemondásával megüresedett II. kerületben a választási mozgalmak — mint már jeleztük is — megkezdődtek. Amint értesültünk, a Darányi párt, mely petícióval támadta meg Nyiri mandátumát, beadvány intézett a Curiahoz, hogy a lemondás folytán a vizsgálatot re szüntesse meg, hanem fejezze be és hozzon ítéletet, s a petícióban foglalt kérés szerint Darányi Ignácot mondja ki megválasztott képviselőnek. Ha a Curia helyt ad a kérésnek, akkor a választási mozgalmak ez idő szerint még koraiak.

A válság.

Tegnap megkezdődött Ischlben a koronatanács. A király kihallgatáson fogadta fejérváryt és Pittreicshoz, azután pedig bele-vonták a tanácskozásba Goluchovszkit és Gautschot is.

— Az üldözöm újra megjelent... Jöj-jön rögtön. Itt áll az ablakom alatt.

A detektív bérkocsin sietett oda és — az üldözőnek megint hült helye volt.

Igy folyt a játék heteken át. Egy alkalommal éjjel is hívta az asszony a detektívet, de mindig eredménytelenül. — Ekkor szegyet ütött ennek a fejébe a gyanúja és — csakugyan fölédezte, de nem az üldözőt, hanem a hisztériát.

A különös betegség azonban gyakran komoly veszedelmeket is támaszt, mint például a Protace utcabeli gyilkosság tavaly. Egy hisztérikus asszony követte el a borzalmas esetet a kedvese ellen, a kit hűtelennek képzelt. De öngyilkosság is volt a hisztéria révén: a tulságig fölzírgatott fantázia adta kezébe a szerencsétlennek a gyilkoló szereszmót.

A vadságig fajult hisztériának érdekes példája az a páratlan eset, a mely a minap történt Felső Olaszországban.

A pap gyóntatószékénél megjelent egy asszony és bejelentette, hogy megmérgezte a férjét, kérte a papot, oldozza föl a bűne alól, mert a lelkiismerete különben megőrjiti a kinsáival.

A mint a pap kilépett a gyóntatószék-ből, az asszony rátámadt és egy konyhakéssel össeszurkálta. A zajra csásietett emberek csak nagy bajjal tudták megfékezni a dühöngőt, a ki egyre az kiáltotta:

— Miért nem öltelek meg? I most el-arulod a titkomat!

Aztán tünt ki csak, hogy a „gyilkos“ asszonynak nincs is férje, tehát meg sem ölhetette. Az egész tragédiát csupán hisztérikus képzelmemben gondolta ki.

Hogy ezek a tanácskozások mit eredményeznek, arra nézve még csak kombinálni sem lehet.

Ma van a szabadelvűek értekezlete, ez köti le most teljesen a politikuskok figyelmét.

A válságra vonatkozó mai hireink a következők:

Az ischli tanácskozások.

Báró fejérváry Géza miniszterelnök hét óra este tizenegy óra után érkezett Ischlbe. A Post szállóban már várta az értesítés, hogy a király kedden délelőtt kihallgatáson fogadja, mely után közös miniszteri tanácskozás lesz a király elnöklése mellett.

Ischlből jelentik 22-iki kelettel: A király, aki hajnalban vadászaton volt, visszatérése után tíz órától fogva a következő személyiségeket fogadta ebben a sorrendben: Pitreich közös hadügyminisztert, báró fejérváry Géza magyar miniszterelnököt, báró Gautsch osztrák miniszterelnököt és gróf Goluchowski közös külügyminisztert. A kihallgatások déli 12 óráig tartottak. Báró Burján közös pénzügyminiszter is ide érkezett. Délutánra dr. Kosel osztrák pénzügyminiszter érkezése is jelezve van, aki az Erzsébet szállóban rendelt szobát. Báró fejérváry Géza miniszterelnök tudvalevőleg a pénzügyi tárcát is kezelvén, délután a két miniszterelnök, a két pénzügyminiszter és az összes közös miniszterek Ischlben lesznek; hogy azonban közös miniszteri értekezletre kerülni fog-e a sor, az még kétséges.

A szabadelvű párt.

A szabadelvű párt mai értekezlete elé nagy érdeklődéssel néznek a politikuskok. Az értekezletet megelőzőleg a párt tagjai közül azok, akik az értekezletet egybehívták, tegnap délután öt órakor és ma délelőtt tíz órakor tanácskozást tartottak a Pannóniában. Mint jelentik, az értekezlet előtt csak tiztizenkét ember lép ki a szabadelvűpártból. Hogy rövidesen mások is kilépnek-e, az a szabadelvű párt értekezletétől s az ott hozott határozatoktól függ. Tisza István gróftot tegnap estére várták, de nem jött meg. Hir szerint ma reggel érkezik Gesztról, de nem bizonyos, hogy már ma este tanácskozik-e hűveivel, noha valószínű, hogy ma este a párt zöme már Budapesten lesz.

A fegyvergyakorlatra behívottakat nem tartják vissza.

A legtöbb törvényhatóság a fegyvergyakorlatokra szóló behívásokra is kiterjesztette a passzív ellenállást abban a feltevésben, hogy az így behívottakat tényleges szolgálataira fogják visszatartani. Ebben a kérdésben Bihar altábornagy, honvédelmi miniszter ma a következő körrendeletet adta ki:

A magyar királyi honvédelmi miniszter 1905. évi 7.069. számú körrendelete a katonai behívójegyek postai kézbesítése tárgyában. Valamennyi magyarországi vármegyei és városi törvényhatóságnak, — továbbá valamennyi horvát-szlavonországi megyei hatóságnak és Zágráb, Eszék, Zimony és Varsó városoknak. Értesítem a törvényhatóságokat, hogy a véderőről szóló törvény végrehajtása tárgyában kibocsátott utasítás e részbeli rendelkezéseinek megváltoztatásával, elrendettem, hogy a katonai behívójegyek kézbesítése, a közigazgatási eljárás egyszerűségéről szóló 1901. évi 20. törvények 25. szakasza értelmében, a további rendelkezésemig postai úton történjen. — Ezzel kapcsolatban felmerült kérdések folytán főleg az ebben a tekintetben elterjedt téves nézetek és alaptalan aggodalmak eloszlatása céljából megjegyzem, illetőleg kijelentem, — hogy a meghatározott időtartamu fegyvergyakorlatra beidézett tartalékosok és póttartalékosok, önként érhetőleg, — csakis a fegyvergyakorlatra és annak tartalmára lettek behíva és így az illetőknek ebből az alkalomból a katonai szolgálatra leendő törvényellenes visszatartásáról szó sem lehet. Budapest, 1905. évi augusztus hó 14-én. Bihar, s. k. honvédelmi miniszter.

Tarka históriák.

Egy különben igen istenfélő jó katolikus ember mindannyiszor elverte a feleségét, a hányszor gyónni készült.

A szomszédok kérdezték, hogy miért veri el mindig a feleségét, mielőtt gyónni megy.

— Azért, — felelt ő — mert rossz emlékező tehetségem van és bűneim nem jutnak eszembe. Ha feleségemet elverem, az egy pillanat alatt mind szememre hányja.

Egy szomszéd községbeli papnak szent István napján kellett volna prédikálnia.

Minthogy reggelig mulatott egy István nevű barátjával, inkább aludni vágyott, mint ünnepi beszédet tartani, amiért is így szólott egybesereglett híveivel:

— Testvéreim az Urban! Éppen ma egy esztendeje tettem dicséretet szent István királyról. Mivel pedig azóta róla semmi újságot nem hallottam, hát csak maradjunk a tavalyinál.

Ezzel megáldotta híveit és lejött a szószékről.

Akasztni viszik a cigányt.

— Van-e még valami kívánságod more? — kérdi a hóhér.

— Vanni, van! — szól a cigány. — Hozass doktort; éret akarok vágatni, mert hallottam, hogy az érvágás jó a halál ellen.

Ujházy mesternek tudvalevőleg szavajárása a — marha. Ő nem ösmer más titulust és minden ösmerését egyszerűen lemarházza. A napokban Kolozsvárra utazott a gyorsvonaton és az étkező kocsiban mellé furakodik egy alak, s bemutatkozik neki:

— Én X. Y. vagyok!

A mester csak kurtán válaszol:

— Szervusz, marha!

Az urfi meghökken és felfortyan:

— Ki a marha? Én?

A mester erre is megfelelt:

— Nem te vagy a marha, te marha. Én vagyok a marha, hogy egy ilyen marhával szóba állok, te marha!

Az ügynek nem lett lovagias folytatása.

A debreceni korzó kezd feléledni. A kánikula végét járja.

Debrecen egyébként egész „cibil“ város lett. A 39-esek is a huszárok is hadgyakorlaton vannak. A póttartalékos tanítókon kívül most alig van katonai városunkban. Persze a délceg hadnagyok távozása sok csuklást idéz elő a szépek közt.

Egy elegáns, fiatal leány ma panaszkodott is a korzón, hogy csuklik a lába.

— Bizonyosan emlegeti valaki — jegyezte meg a gavallérja...

Egyház és iskola.

Beírások és egyéb tudnivalók a Kereskedelmi Tanintézet tagozatainál. A felső kereskedelmi iskolában a folytatólagos beírás szept. hó 1-3 napjain d. e. 9-12 ó. történik s a javító vizsgálatok aug. hó 31-én reggeli 8 órakor kezdődnek. A tanév ünnepélyes megnyitása szept. hó 5-én reggeli 8 órakor lesz. — A polgári iskolában a folytatólagos beírás ugyancsak szept. hó 1-3. napjain d. e. 9-12 órakor történik. Beírásnál felvételi díj fejében 5 kor., az első félévi tandíj fejében 30 kor. fizetendő. A javító vizsgálatok aug. 31-én reggeli 8 órakor fognak megtartatni. A felvételi és különbözeti vizsgálatok szept. hó 1-én d. u. 2 órától kezdődőleg vételnek fel. A tanév ünnepélyes megnyitása és a tanítás kezdete szept. hó 6-án reggeli 8 órakor lesz. A női kereskedelmi tanfolyamon a rendes beírás szept. hó 1-4 napjain fog megtörténni. A beírásnál a 6 kor. felvételi díjon kívül az első félévi tandíj 50 kor. befizetendő. A rendes tanítás szept. hó 5-én d. u. 2 órakor kezdődik. — A keresk. tanonc iskolába szept. hó 3-án vasárnap, szept. hó 8-án pénteken és szept. 10-én vasárnap lehet beiratkozni.

Minden tanuló beírásnál az első félévi tandíjat lefizetni tartozik. Az első ízben beíratkozók tanonc szerződésüket, legutolsó iskolai bizonyítványukat s végül iskolai bizonyítványukat is kötelesek bemutatni. A beírásnál alapul szolgáló bejelentőlap, amelyet a tanonc főnöke tölt ki és ír alá, az iskola kapusánál kapható. A javító és pótló vizsgálatok szept. 3-án vasárnap d. e. 10—12 órákor vétetnek fel. A rendszeres tanítás szept. hó 14 én d. u. 2 órákor kezdődik. Az igazgatóság.

H I R E K.

Rendkívüli közgyűlés.

A kánikula dacára meglehetősen nagy számmal gyűltek össze tegnap délután a városi bizottsági tagok. Igaz ugyan, hogy az érdeklődés előre fel volt csigázva, a nyomdai papírszállítás és a bábaképezdei vízvezeték ügyébe, mindemellett a városi tanács hinni sem merete volna, hogy a közgyűlési terem fűledt levegőjével annyi bizottsági tag fog kötni kínos ismeretséget tegnap délután. Azon bizottsági tagok, akik a tegnapi rendkívüli közgyűlésen megjelentek, ime tapasztalatokat szerezhetek maguknak arra nézve, hogy a városháza átalakítása oly módon, hogy annak terméiben nemcsak gyűlés tartathassék, hanem a mindennapi tisztviselői munka is végezhető legyen, immáron halasztást nem tűr.

A nyomdai papírszállítás ügyében beható vita után a tanács javaslatának elvételével úgy határozott a közgyűlés, hogy a nyomdai papírszállításra 1906. évi január elsejétől kezdődőleg három évre Hegedűs és Sándor debreceni céggel köttessék meg a szerződés. A bábaképezde vízvezetékjei és csatornázási munkálataira hirdetett árlejtés tárgyalásakor győzött a tanács, amennyiben a közgyűlés nagy szótöbbséggel jóváhagyta azon tanács határozatot, amely szerint ezen munkák elvégzésével Törs és Ormai céget bízták meg. A közgyűlés többi tárgyai jelenlétkelenelek voltak.

A közgyűlés lefolyásáról tudósításunk a következőkben számol be:

Domahidy Elemér főispán kevéssel 4 óra után a gyűlést megnyitván, nyomban tárgyalás alá vették a debreceni 3-ik honvédszázad részére építendő házi lövölde céljaira szükséges, a libakertben kijelölt földterület megszerzésének ügyét. A tulajdonosok a 316 négyszögöl területet ölenként 10 koronáért hajlandók átadni. A tanács javasolja a földterület megvételét s a névszerinti szavazást a szeptemberi közgyűlésre javasolja kitűzni. A közgyűlés elfogadja a tanács javaslatát.

A tárgysorozat második pontja a csanakázó tó ügye volt. Szabó Sándor debreceni lakos 100 korona évi bért ajánl a területért, amelyet mulatóhelyé akarna átalakítani.

Rövid vita után a közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta.

A városi gyalogrendőröknek, mezőrendőröknek, lovasrendőröknek, napidíjas hajduknak, mázsamesternek, belső és külső utkaparóknak, a mértékhitelítő szolgának a tanács javaslatára havonként 10 korona drágasági pótlékot szavazott meg a közgyűlés.

A nyomdai papírszállítás ügyét olvasóink e lap hasábjain megjelent közleményekből már jól ismerik. Hegedűs és Sándor felelőssége folytán a közgyűlés hosszu vita után úgy határozott, hogy az Első magyar papírgyárral kötött szerződést felbontja, s a papírszállításra 1906. január 1-től kezdődő három évre Hegedűs és Sándor céget bizza meg.

A bábaképezde vízvezetékjei és csatornázási munkálataira hirdet árlejtési ügyben hozott tanács határozatot, amely Törs és Or-

mai cégnek adta ki a munkákat, viszont a Zellern M. féle gyári részvénytársaság felel bezte meg. A közgyűlés Mlrc Endre, dr. Burger Péter, Acél Géza főmérnök, Juhász Ignác és dr. Dóczy Emil alügyész felszólalása után jóváhagyta a tanács határozatát.

Németh András azon az alapon, hogy ő a város bérlője, tehát a járdára kirakott kávéházi asztalokért helypénzt fizetni nem tartozik, megfélebbizte a fizetést megállapító végzést. A közgyűlés nem látta helyénvalónak, hogy éppen Németh Andrással tegyen kivételt, s ezért a felelősséget elutasította.

Apróbb ügyek elintézése után a közgyűlés 7 órákor véget ért.

— **A városház átalakítása.** Imáron itt az ideje, hogy a városi tanács egy kissé a maga kényelméről is gondoskodjék. Igaz, hogy más városokban a polgárok szokták iniciálni azt, hogy a városi tisztviselők kényelmesebb, tiszta, szellős helyiségeket kapjanak dolgozószobául, de ha Debrecenben erre nincs kilátás, a tanácsnak kell szorgalmaznia a városház átalakítását. A kik a tegnapi közgyűlést „végigszenvedték”, — fogalmat alkothatnak maguknak arról, hogy az épület piac-utcai szárnyán elhelyezett hivatalos helyiségekben képzelenség forró nyáron át dolgozni.

Ugy értesülünk, hogy a tanács tagjai a legerélyesebben sürgetik a városház átalakítását. Azt a tervet, a mely újraépítéssel és a pénzügyigazgatósági palota megvételével volt összefüggésben, most már egészen elejtették.

A legújabb terv szerint második emeletet emelnek.

A terv szép, csak aztán valósuljon meg sürgősen, minél előbb.

— **Vízvezeték és csatornázás.** A mérnöki hivatal, mint hírlik, már teljesen elkészült a vízvezeték és csatornázásra vonatkozó javaslataival. A főmérnök legközelebb beterjeszti a tervet a városi tanácshoz, amely az egész kérdést véleményezés végett átteszi a jog és pénzügyi bizottsághoz. A jog és pénzügyi bizottságnak egy teljes hónap áll majd rendelkezésére az átanulmányozásra az októberi közgyűlésig, amikor ez a fontos ügy feltétlenül tárgyalás alá kerül.

— **Földtulajdonosok és a katonai gyakorlatok.** Az utóbbi időben megörvéngett, hogy egyes földes gazdák nem engedték meg a katonaságnak, hogy a tarlón gyakorlatot tartassanak, holott erre a katonaságnak a törvény értelmében joga van. Nagy Győző ezredes e tárgyban átiratot intézett Kovács József polgármesterhez, a mely a következőleg hangzik: A törvény értelmében az esetben, ha a gyakorlótér a csapatok kiképzésére nem elegendő, akkor a katonai igazgatás a szükséges földterületet — ott, ahol van — akadálytalanul használhatja. Ez ideig a földtulajdonosok nem emeltek kifogást az ellen, ha az őszi gyakorlat tartama alatt nagyobb létszámmal a gyakorlatok a tarlókön tartattak, sőt egyesek örömmel vették mert az ott elhullatott trágya a földnek előnyére van, kárt pedig a csapatok nem okoznak, de nem is okozhatnak. A folyó gyakorlatok alatt azonban egyes földtulajdonosok a tarlókön való gyakorlatokat nem akarják megengedni, sőt durvasággal követelik a területükről való eltávolozást. Miután pedig jelen alkalommal a gyakorlatok csak tarlókön végezhetők s mert erre a csapatnak törvényes joga van, kérem a tekintetes polgármesteri hivatal sürgős intézkedését, illetve a törvény kihirdetését, nehogy a lakosság azt higgye, hogy a gyakorlatok megakadályozása jogában áll. Nagy Győző.

— **A Csapókert százötven éves jubileuma.** A debreceni Csapókert szeptember

2-ikán ünnepli meg fennállásának százötven éves jubileumát, amelyre a kert vezetősége és a jubileum negyven tagu rendezősége már a legszélesebb körű intézkedéseket tett meg arra nézve, hogy az ünnepélyt emlékeztetéssel tegye. Az ünnepélyen a munkásdalárda szerepel, az emlékeztető pedig Jánossy Zoltán ev. ref. lelkész tartja. Lesznek szavalatok s a zenét Verüss Tóni kedvelt zenekara szolgáltatja.

— **Véres jelenet a baromvásárban.** Véres jelenetet rögtönzött tegnap délelőtt egy Gulyás József nevű póttartalékos honvéd a baromvásártéren. Szülei megbízásából barátjával B. Domány Gáborral kiment a vásárba, hogy lovat vegyen. Sok keresés után legjobban a Nagy Gáborné lova nyerte meg a tetszését, melyre meg is alkudott. Felpénzül egy koronát adott Nagy Gábornénak. Egy óra mulva azonban megbánta már a vásárt s visszament Nagynéhoz kérve, tekintse semmisnek előbbi szavait és az egy koronát adja neki vissza. Nagyné azonban kereken visszautasította, amiből szóváltás keletkezett köztük. B. Domány a türelmét vesztve radikális eszközökhöz folyamodott. Rárohant az asszonyra s azt úgy elverte, hogy orrán száján jött a vér. Ezt látva néhány mikespércsi ember felháborodva siettek a szorongatott asszony segítségére. Domány jónak látta a veszedelem elől kitérni s megugrott. Nem úgy Gulyás. A honvéd bajonettet rántva, szembeszállt a tulajdossal. A bajonettel hadonászva védekezett, miközben két pércsi embert súlyosan megsebesített. Kovács Imrének a fejét zúzta be és a száját hasította fel, Fiák Józsefnek pedig a karját szurta keresztül. A helyszínére érkező csendőrök vetettek véget a vérontásnak lefegyverezve a katonát, akit nyomban átadtak a katonai parancsnokságnak. A szétfutott pércsi emberek közül néhányat szintén elfogtak, míg a sebesülteket dr. Szalay Béla orvoshoz vitték, aki a vérző sebeket bekötözte. Gulyást a katonaság a kórházba szállította, mert ő is megsebesült. Ellentelei a fején és száján súlyosabb természetű sebet ejtettek.

— **Szegénységi bizonyítvány egyetemi hallgatónak.** A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban vették először észre, hogy a hatóságok szinte lelketlenül szegénynek protegálnak igen jó módú szülöket, csak hogy e révén gyermekeik tandíjmentességet élvezhessenek. Ez a túlzottan protegált szegénység nem tetszett a miniszternek s talált is rá módot, hogy a hatóságok többé meg ne cselekedhessék. Kára lett ennek is, mert szigorú utasítás szerint most még az igazi szegény sem tudott szegénységi bizonyítványhoz jutni. Ha valami nyomorgó mesterembernek volt egy kis viskója, úgy ennek a fia már csak bélyeges vagyoni bizonyítványt kaphatott. Az egyetemi tanács aztán nagyon is kimélelően bánt el ezekkel a vagyoni bizonyítványokkal, — ennek a következménye lett, hogy oly sok szegény diák nem tudta tavaly és két év előtt a lecke-pénzt megfizetni. A vallás- és közoktatásügyi miniszter most úgy határozott, hogy jövőben a tandíj elengedésért folyamodó szegény egyetemi hallgatónak ne vagyoni bizonyítványt állítsanak ki a hatóságok, vagy ha mindenáron erre kénytele-

nek, úgy a hűség érdekében feltűnő módon jegyezzék meg, hogy az illető társadalmi álláshoz mértén szegénynek tekintendő. — Üdvös volna, ha a hatóságok más téren is hasonló módon állítanák ki a vagyoni, illetve a szegénységi bizonyítványokat.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta a következő haláleseteket jelentették be a debreceni állami anyakönyvi hivatalnál: Móré Eszter ev. ref. 4 éves, Oláh János gör. kath. 55 éves, Tömösvári Margit ev. ref. 9 napos, özv. Diószegi Andrásné ev. ref. 49 éves, Zsigó Lajos ev. ref. 48 éves, Szabó Zoltán ev. ref. 13 hónapos, Nagy Mária ev. ref. 1 hónapos, Kecskés Mihályné ev. ref. 74 éves, Fogarasi Mária ev. ref. 16 éves, Vázari Mihály ev. ref. 75 éves, Szilágyi József ev. ref. 47 éves, Körtvélyesi Vilma r. kath. 5 hónapos, Horvát János Miklós r. kath. 12 napos, Sas Sándorné ev. ref. 39 éves.

— **Régi szódavizes üvegek.** A belügyminisztérium nem engedí meg, hogy a sima ersztöcsövű üvegekben árulják a szódát. Az üveg csövét ugyanis sok beteg ember a szájába veszi, miáltal terjeszti a betegségét. A miniszteri rendelet szerint a cső végét szélesebb karikával vagy egyéb kiálló részekkel kell ellátni, hogy semmiféle veszélyes és izléstelen célokra ne használhassák az üvegeket. Debrecenben még mindig sok van ezekből a régi üvegekből. Jó lenne, ha az arra hivatottak utána néznének, hogy végre már csak a szabályos üvegekben árusítsák nálunk a szódavizet.

— **„Bur” asztaltársaság.** Az 1848-49-es agg honvédek segélyző „Bur”-asztaltársaság folyó hó 27-én este 8 órakor Sztraka József Eötvös utca 8 szám alatt levő vendéglőjében társas vacsora kapcsán megalakul és egyuttal megünnepli Kossuth Lajos névnapját is. Az asztal társaság megvendéglelt ezen alkalommal 13 agg honvédet. — A vacsorára Sztraka József vendéglősnél lehet előjegyezni.

— **Köszönetnyilvánítás.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara, birtokába jutott, a ott gazdátlanok tekintett 100 (Egyszáz) koronát társulatunk menház és szegény alapja javára volt kegyes adományozni. — Ezen összeg vételét hálás köszönettel nyugtázzuk a kereskedő társulat nevében: Fenyéri Zádor Lajos kir. tan. elnök, Kovács Mihály pénztáros.

— **Egy újabb intő szózat.** Egyik budapesti tudósítónk, akinek komolyságát jellemzi, hogy úgy a „Kakas Márton”-t, mint „Az Ujság” Rovásait komor nyugalommal olvassa végig, arról értesít, hogy György Endre földmivvelésügyi miniszter legközelebb a következő intő szózatot fogja kibocsátani:

Intő szózat.

Gazdasági tudósítóm jelentése szerint a passzív rezisztencia oly aggasztó mérveket öltött, hogy nem akar az ökörcsorda legelni, nem fúj a szél, nem forog a dorozsmai szélmalom, azonfelül nem zörög a haraszt, ha nem fúj a szél. Ezen körülmények fölöttébb alkalmasak arra, hogy mezőgazdaságunkat válságba sodorják. Ennélfogva — tekintettel arra, hogy azért csilag, hogy ragyogjon, s hogy azért ökörcsorda, hogy legejen, — senkitől kétségbe nem vont hazafiságtól remegő szívem egész melegevel arra kérem az ökörcsordát, a dorozsmai szélmalmot és a fent megnevezett elvtársakat: kiki szüntesse be a passzív rezisztenciát és térjen vissza hivatásához.

Ennek fejében ígérem nekik:

1. az általános választói jogot,
2. adósságaik kifizetését a kereskedelemügyi miniszter ural egyetértéssel,
3. bűneik bocsánatát és feloldozást,
4. teljes bucsut,
5. stb. stb.

György Endre s. k.

— **A Kossuth-dalkör** augusztus hó 24-én este 8 órakor Kossuth Lajos, a haza nagy fiának névestője alkalmával dallal egy beakotott társas összejövetelt tart Törő Imre Csokonaihoz címzett vendéglőjében. — Ezen esténlyre meghívójegyeket nem bocsátanak ki. Bárki megjelenhet, ki a nagy hazafi emlékének és a dalnak óhajt egy pár órát szentelni. Beléptidij nem lesz, hanem aláírási iv-

lesz kibocsátva, a melyen ki ki lehetősége szerint áldozhat a Kossuth dalkör zászló alapja javára. — E fiatal dalkör dícséretre méltó szorgalommal buzgólkodik hivatásának eleget tenni s nevének megfelelőleg a Kossuth kultuszt igyekszik fentartani és terjeszteni dalban. Ime most is, az emlékezetes augusztus 24-én azon fáradozik, hogy a közönségnek élvezetes estélyt nyújtson, melyen Debrecen város polgárai és polgárnői — mint egy kedves családi kör — egygyé tömörülve, kedélyesen beszélgethetnek a haza sorsa felől s gyönyörködhetnek a szép, haza fiás és magyar dalokban. Jöjjetek azért nagy számmal emlékezni, Kossuth szellemének áldozni és sörakozni. Kossuth Dalkör műsora a következő: 1. Ünnepi beszéd. Tartja: Bacsó Dezső. 2. Kossuth dal Gaál F.-től. 3. Honfi dal id. Abrányi K.-tól. 4. Borda! Abt.-tól. 5. Kossuth induló.

— **Ellopott tyukok** Nagy Imréné vargakerüi lakostól ismeretlen tettes az év folyamán 4 tyukot ellopott. Kára 8 korona. A csendőrség keresi a tolvajt.

— **Elfogott csavargók.** A rendőrség tegnap Kiss László debreceni és B. Nagy József idegei illetőségű a város területéről többszörösen kitiltott csavargókat letartóztatja. Az utóbbi illetőségi helyére tolongolják.

— **Megvert kerékgyártó.** Szegedy Sándor kerékgyártó panaszt emelt a rendőrségen Kiss László kovács ellen, mivel egy udvarban lakik, hogy tegeap valamin össze-szólkoztak s a veszekedés hevében Kiss vasdarabokkal megdobálta és súlyosan megsebesítette. — A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Mária huszasok.** Szegedy Sándor hetes, ma reggel burgonyát vásárolt Kovács Mihálynétól, miközben régi Mária huszassal fizetett. A rendőrség az asszony kérélmére a hetestől a pénzt elkobozta.

— **Az Arany Bika Mulató.** A mulató szép és kellemes kerthelyiségét előkelő családok keresik fel naponta és a legnagyobb megelégedéssel távoznak. De nem is csodálható, mert a műsor oly ügyesen van beosztva, hogy a közönség kiváló szórakozást talál az orfeumban. A közönség a műsor elejétől végig mulat. Különösen Grünau Poldi komikus kiválóan humoros előadásán. Szép sikere van Berényi Izsáknak, Virágnak és Andrásynak. Jackson néger nő táncain és angol kupléin szintén sokat nevet a hallgatóság. Wandrey (Várad) nővérek kellemes megjelenését igen szívesen fogadják, az ifjúság pedig szívesen legelteti szeméit a két csinos leányon.

— **Antidol** a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyéren eldörzsölve s használati utasítás szerint belegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezzé ismerőseit, hogy használta-e már az Antidot? A mely nagyszerű hatásért arany éremmel lett kitüntetve. Egy üvegecske ára 1 kor. 20 fill. és 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható: Mihálovics, Grósz Nagy Ferenc, Muraközy, Tóth Béla és Balázs Ödön gyógyszerészek uraknál.

TÁVIRATOK.

Az ischli tanácskozás. (Az első eredmények.)

Budapest, augusztus 23. fejérvári második kihallgatása során szóba kerültek a magyar intézkedések. A legjobb értesülések szerint jóváhagyást nyertek a következő pontok: A kormány szeptember 15-ikén előadja terveit és bemutatja előterjesztendő törvényeit. A képviselőházat januárelsejéig elnapolja és a kabinetet pénzügyminiszterrel és a király személye körüli miniszterrel kiegészíti. A pénzügyi tárcát eddigi terv szerint Popovics államtitkárnak ajánlják fel, aki ezen ügyeket eddig is vezette; ha ő nem fogadja el, akkor marad minden a régiben. A nemzeti ellenállással szemben a kormány szempontjából nem megbízható főispánokat elbocsátják október 15-én, a kereskedelmi szer-

ződések megkötik, az ujoncozásról adminisztratív uton gondoskodnak, a közös költségek járulékait bizonyos összegig fedezik fejérvári mai újabb kihallgatáson folytatólag terjeszti elő terveit.

Az osztrák magyar-bank alkormányzója.

Budapest, augusztus 23. Tarkovits József miniszterelnökségi államtitkárt, mint egy mai estilap jelenti, — a király az osztrák-magyar banknál alkormányzó állásra nevezte ki.

Az új disszidensek.

Budapest, aug. 23. Az új disszidensek ma délelőt újabb értekezletre gyűltek össze, amelyen Dániel Ernő elnökölt. Tárgyalásra három javaslat került, egy nemzeti tartalommal amelyet Issekutz Győző nyújtott be, a másik kettőt pedig Miklós Ödön és Sándor Pál adták be. Az értekezlet még a korai délutáni órákban is folyik. Issekutz egy hírlap-író előtt kijelentette, hogy ő a szabadpárt programját nemzeti tartalommal akarja megtölteni.

Vérengzés Kassán.

Bestiális katonatisztek.

Debrecen, aug. 23.

Vérlázító, felháborító vérengzéssel bujt ki az ismeretlenség homályából tegnap Kassán két közös tiszt. Orvul megtámadták Seress szerkesztőt, — véresre verték, s aztán a Seress védelmére siető Klein nyomdászt sebesítették meg halálosan.

Megáll az embernek az esze, a hogy végigbeüzi a vérengzés részleteit. Hát a mi pénzünkön tartott katonatisztek, a lovagiasság, tisztesség állítólagos képviselői, — képesek voltak arra is vetemedni, hogy ártatlan polgárembereket orvul megtámadjanak?

Szégyen és gyalázat, hogy a magyarnak ilyen vérengzéseket kell elszenvednie — saját pénzén! Mikor jön már el az az idő, hogy kutya-korbácsal lehetne kiverni a hadsergeből az ilyen Bosics és Szátori féle alakokat? — Hisz az efféle állatiasság megbecstelenítő azon tisztekre is, akik hivatásukat komolyan fogják fel és ékeskednek a katonai erényekkel. — Ezeknek a tiszteknek kellene mozgalmat indítaniok felettes hatóságuknál, hogy az ilyen Bosics-féle alakok könnyörtelenül pusztuljanak el a föld színéről.

Pucherna kassai hadtestparancsnok kijelentette, hogy a merényletet elítéli, azt mélyen sajnálja és a legszigorubb vizsgálatot meg is indította.

Eleve kijelentjük, hogy a magyar közvélemény büntetés gyanánt ezuttal nem elégszik meg holmi áthelyezéssel. A vérengzés felett mindaddig nem fog napirendre térni a közvélemény, amíg a merénylő tisztet igazságos büntetéssel nem sújtják.

A polgári büntető törvénykönyvsúlyos fegyházat szab ilyen esetben. — Megfelelő büntetésnem elvár, követel a magyar közvélemény a hadvezetőségtől!

A vérengzésről a következő tudósítás számol be:

A Kassai Hírlap hátfői számában a következő hír jelent meg:

Hapták helyett — vigyázz!

Kassának ismét van katonai szenzációja, ami nem csuda ebben a városban, ahol

minden tizedik ház kaszárnya és minden hadi ember a „császár“ kenyérét eszi, (a melyet azonban mi fizetünk.)

A legújabb szenzáció, különös véletlenségből, magyar vezényszó körül forog.

Történt ugyanis, hogy Rosenfeld József m. k. csendőrt, mint tartalékos szakaszvezetőt behívták fegyvergyakorlatra a 34. számú gyalogezredhez. Rosenfeld be is vonult, mert mint csendőrnek a saját parancsnoksága által kézbesített behívót el kellett fogadnia.

Tegnap, Szent István napján, Bosits Miklós hadnagy belépett abba a legénységi szobába, ahol Rosenfeld József tartózkodik. A szolgálati szabályzat szerint, ha bármely tiszt a legénység szobájának küszöbét átlépi, a legelső ember, aki ezt észreveszi, haptákot kiáltani köteles, mire az összes jelen lévő legénység haptákba áll.

Rosenfeld József ugyanis, mint szakaszvezető, szobaparancsnok, a hadnagyot meglátván, haptákot akart kiáltani, de a csendőrségnél hozzá lévén a magyar vezényszóhoz, hirtelenében így kiáltott fel:

— Vigyázz!

No, lelt erre a magyar vezényszóra nagy felfordulás. Bosits Károly hadnagy nekiment Rosenfeldnek, rettenetesen lehordta és természetesen raportra vitte, mint olyan közveszélyes embert, aki a legénységet fel akarta lázítani.

A százados, sulycs lévén a fegyelmi vétség, vitte Rosenfeldet a zászlóajparancsnok raportja elé.

Ott Rosenfeld teljes őszinteséggel (és pedig magyarul) beismerte, hogy hibázott és mentesülést kért, hogy meglepetésében csak a „hapták“ kal egy jelentőségű „vigyázz“ jutott eszébe.

Persze a mentesség nem sokat használt, csak éppen annyit, hogy a lázítás vádja eljuttatott. A büntetés azért igen szigorú volt.

Látónivaló tehát, hogy a lap semiféle kommentárral nem kísérte a hírt, míg azt a katonaság, nevezetesen pedig Bosits hadnagy, sérelmesnek találta és bosszút esküdött érte a lap szerkesztője, Seres Imre ellen.

A vérengzés.

Tegnap reggel nyolc órakor, a mikor még a Kassai Hírlap szerkesztőségében Seres Imre szerkesztőn kívül még alig volt valaki, két katonatiszt, Bosits Miklós és lipesei Szártory Richárd 34. gyalogezredbeli hadnagyok rontottak be a szerkesztő szobájába és ott nagy lármával, szitkozódva, káromkodva kivont karddal a következő szavakkal támadtak a mitsem sejtő Seres Imrere:

— Maga az az elvetemedett ember, aki rólunk tisztekről, abba a szennyes lapba írni mert?

Erre rárohantak a védtelen szerkesztőre, kardjukkal ütötték és revolveerekkel verték agyba-főbe, ott, hol érték, úgy, hogy a szerencsétlen ember több sebből vérezve, félig eszméletlenül terült el a szoba padlóján, amely már ekkor mindenfelé piros vérről volt befecskendezve. A dühöngő katonatisztoknak azonban ez nem volt elég, a vértől megittasodva és elteremt arccal a földön fetregő embert látva, csak még jobban nekidühödtek és Szártory Richárd, mint egy éhes fenevad, ugrott áldozatának mellére és újra ütlegelni kezdte.

Ekkor Seress Imre minden erejét összeszedve revolvért rántott és támadójára lőtt, akit azonban nem tudott megsebesíteni.

A nagy zajra és lármára egyszerre összehívtatták a szerkesztőségnek már ott lévő tagjai, valamint a nyomda személyzet is, akik mindenféle ütőeszközökkel, vasdarabokkal, ollókkal, és a szerkesztőségben található tárgyakkal támadtak a dühöngő tisztekre és Bosits Miklós hadnagyot sulyosan meg is sebesítették. Erre Szártory hadnagy látva, hogy a társa vérzik, Klein Lipóthoz a nyomda faktorához ugrott és kardját annak a hasába dőfte, úgy hogy a szerencsétlen ember menten összeesett. Sebesülése olyan veszedelmes, hogy életben maradásához nincs remény.

A menekülés.

Mikor a tömeg a rendőrségi épület elé ért, száma már több ezerre növekedett. A rendőrség értesülve arról, hogy Szalay József a népet beszédével még jobban felizgatta, a mérnököt letartóztatta, de csakhamar belátva eljárásának helytelenségét és mivel emiatt a tömeg hangulata is ellene fordult, azonnal szabadon is bocsátotta. Eközben ismételt hangzotok föl a: **Gyilkosok! Gazemberek! Agyon kell őket verni.** kiáltások és a rendőrség is, úgy látszott, hogy tehetetlen lesz a nagy emberáradattal szemben amely mind sűrűbb sorokban állta el a rendőrségi épület kijárását.

A tisztek, elvégezvén a dolgukat a rendőrségen, a Kovács utcai hátsó kapun menekülni akartak, de amint az utcára léptek, ezer meg ezer emberrel találták magukat szemben.

Egyszerre ezer és ezer torokból hangzott föl a kiáltás:

— **Itt vannak a gyilkosok! Fogjátok meg őket! Üssétek agyon! Ne engedjétek el a kocsit.**

A levegőbe kótok emelkedtek, az emberek ködarábakat szedtek föl az utcáról, ágakat törtek le a fákról és bizonyos, hogy ebben a pillanatban mindenki elkerülhetetlennek hitte a tisztek halálát.

A kocsi a fiaker enyőjét még előbb felhuzta és amikor a két hadnagy a kocsiba ugrott, a lovak közé csapott és menekülni akart. Csakhogy már ez akkor teljes lehetetlenség volt, mert az egész tömeg a Kovács-utca-ba nyomult és átöröhetetlen sorfalat képezett.

A kocsi körül állók ekkor megfogták a lovakat, mások pedig a kocsit felfordították, amire a két tiszt a kövezetre esett. Oriási kavardás támadt erre a hadnagyok körül s mindenki akart rajtuk legálabb egyet is ütni, mindazonáltal csak Bosits sebesült meg sulyosan, akit egy hordár egy fél téglával úgy ütött fejbe, hogy szédülten rogyott össze. Hiába volt a kevésbé sebesült Szártorynak minden igyekezete, hogy a csapásokat elhárítsa, a háborgó tömeg mindkettőjüket meglixeselte volna, ha ebben a végső pillanatban meg nem érkezik a lovas és gyalogos rendőrség, melynek végre sikerült a két tisztet a biztos haláltól megmenteni.

A tömeg azonban nem oszlott szét és nagy, véres összeütközéstől lehetett tartani, a rendőrség azonban sietett az erősen vérző hadnagyokat gyorsan eltávolítani.

Bosits hadnagyot, aki több apró selet mellett a fején kapott hatalmas, mély ütést, a katonai kórházba szállították, Szártoryt pedig, akinek a sebesülése nem veszedelmes, kocsiba ültette és néhány rendőr kísérete mellett a kaszárnyába vitette. Utközben nagy tömeg kísérte őket és a katonai kórházat, mikor Bositsot bevitték, kövel dobálták meg, Szártoryt pedig egész a kaszárnyáig követték, kövekkel dobálták és szidalmazták.

A rendőrség magatartása.

Hogy a kassai rendőrség mennyire felel meg hivatásának és mennyire tud örködni az élet és vagyonbiztonság fölött, arra nézve igen jellemző az alábbi eset.

A szerkesztőség előtt álló lovasrendőrnek jelentették, hogy a „Kassai Hírlap“ szerkesztőjét két katonatiszt össze vissza vadalta. A rendnek bátor öre erre azonnal leszállt lováról és felsietett a redakcióba, ahol már akkor Seress Imre vérbe fekiúdt a padlón. A rendőr erre kiabálni kezdett:

— Hadnagy ur! Hadnagy ur!

Ezzel, mint a ki jól végezte dolgát, visszafordult és visszament a helyére, mintha misem történt volna. Hanem mikor a mellő fölháborodásában zugoló tömeget kellett szétugrasztani, akkor persze kitett magáért a kassai rendőrség.

A hadtestparancsnok a merényletről.

A véres eset után Matzner Samu, a „Felsőmagyarország“ főszerkesztője, a ki tartalékos tüzérbizomány, azonnal fölkereste Pucherna altábornagy hadtestparancsnokot

és megkérdezte, vajjon a tisztikar szolidaritás-e a merénylő tisztekkel? A hadtestparancsnok kijelentette, hogy a tisztek melegen elítéli, azt mélyen sajnálja és a legszigorubb vizsgálatot meg is indította.

Szerkesztői üzenetek.

Kiss L. Öcsöd. Levelét kiadóhivatalunkhoz tettük át. A kiadóhivatal a szükséges bélyegjegyek beküldése ellenében megadja a kért felvilágosítást.

S. J. Hosszapályi. Tudósításait köszönjük. Minél gyakrabban legyen szerencsénk kézírásához.

KÖZGAZDASÁG.

A szatmári baromfiállítás. A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének közreműködésével szeptember hó 24–27. napjain tenyészbarmfivásárral és díjazással egybekötött baromfiállítását rendez Szatmáron. A kiállítás sikerét biztosítja a jelentékeny összegű állami és magándíjakkal rendezendő tenyészdíjazás, a bírálóbizottság által hazai tenyészetek részére kiosztandó emléktárgyak, valamint a hazai tenyészetek részére megítélendő oklevelek és érmek, míg a tenyészvásár sikerét biztosítja az a körülmény, hogy az állam baromfiakat ezen a vásáron is be fog szereztetni. Bejelentések, valamint minden egyéb közlemény a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala címére intézandók. A bejelentések legkésőbb szeptember hó 15 éig teendők. A kiállítást a Kocsuth kertben tartják meg.

Külső kereskedelmünk. Az idei július hónapban a magyar korona országainak területére összesen 3.5 millió métermázsa és 220 ezer darab árut hoztak be, míg a kivitt áruk mennyisége 5.1 millió métermázsa és 1.322 ezer darab volt. A behozott mennyiségből 2.1 millió métermázsa és 67 ezer darab Ausztriára esett, az Ausztriába kivitt áruk mennyisége pedig 3.6 millió métermázsa és 592 ezer darab volt.

Az 1905. év első hét hónapjában a kivitel értéke 54.5 millió koronával kisebb volt, mint az 1904. év megfelelő időszakában. A kiviteli érték csökkenésével szemben azonban majd 25 millió koronával emelkedett behozatallunk értéke.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. augusztus 25.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyarországi eredetű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli sulyban) ——— fillérig. Öreg közép (páronként 300–400 kgr-ig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli sulyban) ——— 142 fillérig. Fialat közép (páronként 251–320 kilogramm terjedő sulyban) 142–143 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő sulyban) 142–143 fillérig. — II. Magyarországi eredetű: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronként 240–280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban ——— fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli sulyban) 143–144 fillérig. Közép (páronként 240–260 kilogramm terjedő sulyban) 142–143 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 141–142 fillérig. IV. Romániai eredetű (Stachli) Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli sulyban) ——— fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) ——— fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronként 240–260 kilogramm terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) ——— fillérig. A hizott sertés üzletirányzata változatlanul tartott.

RONCEGNO-FÜRDŐ.

Vasuti állomás 535 méter magas
a tenger színe felett.

Ásvány és minden modern fürdők és kurák. — Grand hotel des Bains, elsőrenői szálloda 200 szobával, táncteremmel és minden kényelemmel berendezve. Arnyas nagy park, illatos, pormentes levegő. Tézene, mindenféle nyári sportok. Nyári hőmérséklet 18—22°. Idény tart május 20-tól október 15-ig Prospektust kívánatra küld a Fürdőigazgatóság, Roncegno, Délfranciaországról.

Nagy maradék vásár!

A szezonból visszamaradt finom fekete ruhaszövetekből finom divat ruhaszövetekből Delin és Batisztokból, Zefir és Kretonokból rendkívül olcsó árak mellett

Nagy maradék vásárt rendezünk.

Egyes darabok aljakra és bluzokra fél- sőt negyed árban megkaphatók.

BOSZNAY J. és T^{sa}

divatruházában

Debrecen, Kossuth-utca 5.

Kérem a kirakat árakat megtekinteni

Napernyők

az előrehaladt idény miatt

hámulatos olcsón
szerezhetők be

Első debreczeni
Ernyőgyár

raktárában

DEBRECEN, Piacz-u. 50. sz.

Kérem a kirakat árakat megtekinteni.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított árakon árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű **Brüsszeli szőnyegeinket**

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt. 80 kr.-ért kaphatók. Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

tetemesen leszállítva. Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart.

Szabó Lajos Fiai cégnél
DEBRECEN.

!Gyomorbajosoknak!

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forró vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbajt, mint:

Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodása van, egy igen jó háziszor ajánlható mely kitűnő eredménnyel már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Eme gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékéből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már esirájában elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor használandók: fejfájás, felbőgés, gyomorégés; esömör melyek biztos előjelei a krónikus gyomorbajnak, s ezek nehányszori használat után e mulik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fájdalmat, sziv dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép és a Pfortader módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bányadság, mindmegannyi következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Étványtalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjek után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegeket és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50 és 2.—

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, cseresznye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erögyökér, ehalmus gyökér a 10.0.

Ha egészséges és hosszú életü akar lenni, igyék K. Impér

„Répáti“ **gyógysavanyúvizet**

Magyarország giesshüblije!!

Ize és gyógyhatása páralan.

Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű huratos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag huratos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti“ gyógyviz üveggel együtt	32 fillér
üvegeket visszavesszük:	12 „
1/2 lt. „Répáti“ gyógyviz üveggel együtt	23 fillér
üvegeket visszavesszük:	7 „

Főraktár Debrecen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u. 1.

Telefon 332.

Gsászári és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitök

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolnak, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

**„Debrecen“
telefon száma
412.**

Ajánlatokhoz,
melyeket valamely jelleg alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettki nem vállalhatunk. — Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számít négy hét alatt címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Hölgyek
tanácsot és segítyt nyernek, szülés esetén felvételnek a legnagyobb titoktartás mellett egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Cim a kiadóban.

Egy kirkakat
rollóval megvételre keresetetik Bővebbet a kiadóhivatalban. 24-3

Dohány tözsde
megvételre keresetetik vagy megfelelő helyiség. Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó
1 szoba, konyha Arany János-utca 37 szám. Értekezhetni hátul az udvarban.

Intelligens
fiatal uri lány pénztárnok-női, vagy hasonló állást azonnal elfogad. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja.

100 hl. saját termesztési kezelésű kitűnő Sesta kerti bor akár egy somában, akár belőle 50 liter meghaladó mennyiség eladó. Cim a kiadó hivataltban.

1217—1905. v. k. sz.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak V. 2082/2—1905. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Rácz testvérek, budapesti cég részére Gáll Elek, debreceni lakostól 119 kor. 34 fill. tőke, ennek 1904 március hó 30 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 34 kor. 84 fill. perkötség erejéig 1905 évi július hó 27-én bíróilag lefoglalt és 2800 koronára becsült terményekből álló ingóságok **1905. évi szeptember hó 6-án délután 11 órakor** kezdetét veendő és alperes lakásán Tizenháromvároson 28. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet igézőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debrecen, 1905. augusztus hó 20-án.

Török Péter
bírói kiküldött.

Szliács-Acélfürdő
(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismét, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkáság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos
Dr. Stern J.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás lakás árkedvezményről az alsó és utasvezetőn stb. ad

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zélyomgyőr.)

BALATONFÜRED.

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegye. Posta, távirat és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 28-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlőira. — Masszás. Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő, zuhanyok, balatonfűredi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: vérszegénység, görvély, gümőkór, csusz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmái, rekedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-verbőrség, női bajok és idegbántalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árgykos sétányok, lombos park, fenyves liget, térzene, naponta színelőadások, hetenkint táncmulatság élvezetes kirándulások, séta csolnokázás. Elegáns lakások, esinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Vasa prémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezményvel, menettérlet jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: **Dr. Huray István**, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. **Lingl Valerián** fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrévi viz is igenkedvelt, főraktárosa: **Edesky L.**, udvari ásványvizszállító **Budapestben**. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kutkezelőszéknél, **Szemerey Jánosnál Veszprémben** és **Simon Györgynél Székesfehérvárott**. Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó Idegbetegségekről és Gutatitőről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „**EGYSZARVU**“-hoz címzett gyógyszerárban **DEBRECENBEN** kapható.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ
Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirat és vasutállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, 6 cs. és kir. Felső Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos világítás. Clubélet (Bártfa-fürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanság és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvély és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinek. **Egyedül álló utókúra** karlsbadi, marionbadi, halli, lipiki fürdők használatát után.

ORVOSOK: Tisztí főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá **Dr. Blumenfeld Armin**, **Dr. Kanárik J.**, **Dr. Szörényi Tivadár**, **Dr. Grossmann Dezső**, **Dr. Cséri János**, **Dr. Győri Ilona** rendelő orvosok Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Országos hírű modern hidegvíz-gyógyintézet! három ásványvíz-fürdő! Hideg és meleg ásványvíz. Telített szénsavas fürdők Naubelmakura. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők (bártfai vaslápfői) Ivókura: (Égvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők!

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kúra. Pormentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.